

Proloog: De nasleep

De koude schemering geeft zijn vuile kleuren prijs om plaats te maken voor volledige duisternis, en ik ben dankbaar dat de gordijnen in mijn slaapkamer zo zwaar zijn dat ze zelfs geen spoortje van mijn silhouet doorlaten terwijl ik rondloop om mijn tassen te pakken. Abnormaler dan op dit moment kan het leven niet zijn.

‘Ik wil een borrel,’ verkondig ik terwijl ik een la opentrek. ‘Ik wil de open haard aansteken en iets drinken en pasta maken. Gele en groene platte pasta, paprika’s, worst. *La papparedelle del cantunzein*. Ik heb er altijd al een jaar tussenuit willen knijpen, naar Italië, Italiaans leren, het echt leren. Het spreken. Niet alleen de namen van gerechten kennen. Of misschien naar Frankrijk. Ik ga naar Frankrijk. Misschien ga ik er nu meteen wel heen,’ voeg ik er zowel hulpeloos als woedend aan toe. ‘Ik kan in Parijs gaan wonen. Geen probleem.’ Het is mijn manier om Virginia en iedereen die er woont te verketteren.

Hoofdinspecteur Pete Marino van de politie van Richmond staat met zijn reusachtige handen in de zakken van zijn spijkerbroek en domineert als een zwaargebouwde vuurtoren mijn slaapkamer. Hij biedt niet aan om me te helpen met het inpakken van mijn weekentas en grote boodschappentassen die open op bed liggen, omdat hij me goed genoeg kent om het zelfs niet in zijn hoofd te halen. Marino mag er dan uitzien als een boer, praten als een boer en zich gedragen als een boer, maar hij is verdomd slim, gevoelig en buitengewoon scherpzinnig. Op dit moment is hij bijvoorbeeld diep doordrongen van het simpele feit dat een man genaamd Jean-Baptiste Chandonne nog geen vierentwintig uur geleden bij volle maan zijn weg baande door de sneeuw en met een smoes mijn huis is binnengedrongen. Van Chandonnes modus operandi was me al meer dan genoeg bekend om me een beeld te kunnen vormen van wat hij met me zou hebben gedaan als hij de kans had gehad. Maar ik kan het nog niet opbrengen om me een voorstelling te maken van anatomisch correcte beelden van mijn eigen toegetakelde, dode lichaam, en niemand kan iets dergelijks nauwkeuriger beschrijven dan ik. Ik ben forensisch patholoog, met een universitaire graad

in de rechten, en het hoofd van de pathologisch-anatomische dienst van de staat Virginia. Ik heb sectie verricht op de twee vrouwen die Chandonne onlangs hier in Richmond heeft vermoord, en de zaken bestudeerd van zeven anderen die hij in Parijs heeft vermoord.

Het is veiliger voor me om te zeggen wat hij met deze slachtoffers heeft gedaan, en dat is dat hij ze meedogenloos in elkaar heeft geslagen, in hun borsten, handen en voeten gebeten en met hun bloed gespeeld. Hij gebruikt niet altijd hetzelfde wapen. Gisteravond was hij bewapend met een kaphamer, een eigenaardig stuk gereedschap dat bij het metselen wordt gebruikt. Het lijkt erg veel op een pikhouweel. Ik weet donders goed wat een kaphamer met een menselijk lichaam kan doen, omdat Chandonne een kaphamer – dezelfde neem ik aan – bij Diane Bray heeft gebruikt, zijn tweede slachtoffer in Richmond, de politiecommissaris die hij twee dagen geleden, op donderdag, heeft vermoord.

‘Wat voor dag is het vandaag?’ vraag ik aan inspecteur Marino. ‘Zaterdag toch?’

‘Ja. Zaterdag.’

‘De achttiende december. Een week voor de kerst. Prettige feestdagen.’ Ik trek de rits van een zijvak van de weekendtas open.

‘Ja. Achttien december.’

Hij houdt me in de gaten alsof ik iemand ben die ieder moment volkomen onredelijk kan worden, en in zijn bloeddoorlopen ogen is een behoedzaamheid zichtbaar die doordringt tot in mijn hele huis. Wantrouwen hangt voelbaar in de lucht. Het smaakt als stof. Het ruikt als ozon. Het voelt als klammigheid. Het zoeven van banden over een nat wegdek, het afschuwelijke geluid van voetstappen, van stemmen en van het geschetter van mobilfoons klinken als een helse kakofonie terwijl de opsporingsambtenaren hun bezettingsactie van mijn huis en tuin voortzetten. Ik voel me verkracht. Iedere centimeter van mijn huis wordt omgekeerd, ieder facet van mijn leven blootgelegd. Ik zou net zo goed een naakt lichaam op een van mijn eigen stalen tafels in het mortuarium kunnen zijn. Dus weet Marino dat hij niet moet vragen of hij me kan helpen met pakken. O ja, hij weet verrekke goed dat hij het niet moet wagen om zelfs maar op het idee te komen om iets met zijn tengels aan te raken, geen schoen, geen sok, geen borstel, geen fles shampoo, niet het kleinste ding. De politie heeft me gevraagd om te vertrekken uit het robuuste, stenen droomhuis dat ik heb laten bouwen in een rustige, omheinde buurt in West End. Stel je voor. Ik weet zo goed als zeker dat Jean-Baptiste Chandonne – *Le Loup-*

Garou oftewel de Weerwolf, zoals hij zichzelf noemt – beter wordt behandeld dan ik. De wet schrijft voor dat voor mensen zoals hij alle denkbare mensenrechten in acht moeten worden genomen: comfort, vertrouwelijke omgang met informatie, gratis kamer, gratis eten en drinken, en gratis medische zorg op de forensische afdeling van het academisch ziekenhuis van het Medical College of Virginia, waar ik faculteitslid ben.

Marino heeft minstens vierentwintig uur niet geslapen en zich niet gewassen. Als ik langs hem loop, ruik ik Chandonnes afschuwelijke lichaamsgeur en word ik door misselijkheid overvallen, en mijn maag draait zich met zo'n brandend gevoel om dat mijn denken wordt geblokkeerd en het koude zweet me uitbreekt. Ik richt me op en haal diep adem om de olfactorische hallucinatie te verdrijven terwijl mijn aandacht wordt getrokken naar een auto die vaart mindert. Ik herken zo langzamerhand de subtielste stilte in het verkeer en weet wanneer het iemand is die zijn auto voor de deur gaat parkeren. Het is een ritme waar ik urenlang naar heb geluisterd. Mensen kijken hun ogen uit. Buren zijn nieuwsgierig en stoppen midden op de weg. Ik tol rond in een griezelige roes van emoties, het ene moment verbijsterd, het volgende doodsbang. Ik word heen en weer geslingerd tussen uitputting en bezetenheid, tussen depressie en kalmte, en onder dat alles bruist de opwinding alsof mijn bloed met gas is gevuld.

Voor de deur wordt een autoportier dichtgeslagen. 'Wat nu weer?' klaag ik. 'Wie nu weer? De FBI?' Ik trek een andere la open. 'Marino, nou is het genoeg.' Ik maak een rot-op-gebaar met mijn handen. 'Stuur ze mijn huis uit, allemaal. Nu.' Woede glinstert als een luchtspiegeling boven heet asfalt. 'Dan kan ik verder inpakken en verdomme hier weg. Kunnen ze niet even weggaan en wachten tot ik klaar ben?' Mijn handen trillen wanneer ik sokken uitzoek. 'Het is al erg genoeg dat ze in mijn tuin rondlopen.' Ik gooi een stel sokken in de boodschappentas. 'Het is al erg genoeg dat ze hier überhaupt rondlopen.' Nog een stel. 'Ze kunnen terugkomen als ik weg ben.' En ik gooi nog een stel, maar mis, en buk me om het op te rapen. 'Ze kunnen me toch minstens door mijn eigen huis laten lopen.' Nog een stel. 'En me rustig en zonder al die pottenkijkers laten vertrekken.' Ik leg een stel sokken terug in de la. 'Waarom zitten ze in godsnaam in mijn keuken?' Ik bedenk me en pak de sokken die ik net heb teruggelegd. 'Waarom zitten ze in mijn werk-kamer? Ik heb tegen ze gezegd dat hij daar niet is geweest.'

'We moeten overal een kijkje nemen, Doc,' is wat Marino erover heeft te zeggen.

Hij gaat aan het voeteneinde van mijn bed zitten, en dat is ook fout. Ik wil tegen hem zeggen dat hij van mijn bed af moet en mijn slaapkamer uit. Dat is het enige dat ik kan doen om hem niet te bevelen uit mijn huis te verdwijnen en misschien wel uit mijn leven. Het doet er niet toe hoe lang ik hem al ken of hoeveel we samen hebben meegemaakt.

‘Hoe gaat het nu met je elleboog, Doc?’ Hij wijst naar het gips dat mijn linkerarm als een kachelpijp zijn bewegingsvrijheid ontnemt.

‘Die is gebroken. Het doet verdomd veel pijn.’ Ik doe de la te hard dicht.

‘Heb je je medicijnen ingenomen?’

‘Ik overleef het wel.’

Hij houdt al mijn bewegingen in de gaten. ‘Je moet dat spul innemen dat ze je hebben gegeven.’

Ineens zijn onze rollen omgekeerd. Ik gedraag me als de ongemanieerde smeris terwijl hij logisch denkt en rustig is als de jurist-arts die ik geacht word te zijn. Ik loop het met cederhout betimmerde kamertje met kleren weer in en begin blouses te verzamelen die ik in de weekendtas leg. Ik zorg dat de bovenste knoopjes dichtzitten en strijk de zijde en het glanskatoen met mijn rechterhand glad. Mijn linker elleboog klopt als bij kiespijn en mijn huid zweet en jeukt binnen in het gips. Ik heb het grootste deel van de dag in het ziekenhuis doorgebracht; niet dat gips aanbrengen om een gebroken ledemaat zo’n langdurige procedure is, maar de artsen stonden erop me uiterst nauwkeurig te onderzoeken om er zeker van te zijn dat ik geen andere verwondingen had. Bij herhaling verklaarde ik dat ik, toen ik mijn huis uit vluchtte, van het trapje bij de voordeur was gevallen en mijn elleboog had gebroken, meer niet. Jean-Baptiste Chandonne heeft geen moment de kans gehad om me aan te raken. Ik ben ontsnapt en verder is er niets met me aan de hand, bleef ik zeggen terwijl de ene röntgenfoto na de andere werd gemaakt. Artsen hielden me ter observatie vast tot laat in de middag en chercheurs liepen de onderzoekskamer in en uit. Ze namen mijn kleren mee. Mijn nichtje Lucy moest me iets brengen om aan te trekken. Ik heb niet geslapen.

Het gerinkel van de telefoon dringt ineens als een schermdegen bij me binnen. Ik neem het toestel bij het bed op. ‘Dokter Scarpetta,’ zeg ik in de hoorn, en mijn eigen stem die mijn naam noemt, herinnert me aan telefoontjes midden in de nacht als ik mijn telefoon opneem en de een of andere rechercheur me erg slecht nieuws brengt over een stoffelijk overschot dat ergens is aangetroffen. Door

het horen van de gebruikelijke, zakelijke manier waarop ik mijn naam noem, wordt het beeld bij me opgeroepen dat ik tot nu toe heb kunnen ontwijken: mijn toegetakelde lichaam op mijn bed, de hele kamer, deze kamer, onder het bloed, en mijn adjunct-hoofd pathologische anatomie die het telefoontje krijgt, en de uitdrukking op zijn gezicht wanneer de politie – waarschijnlijk Marino – hem vertelt dat ik ben vermoord en dat iemand, god mag weten wie, op de plaats van het misdrijf de klus zal moeten klaren. Ik bedenk dat het uitgesloten is dat iemand van mijn dienst dat zou kunnen doen. Ik heb meegeholpen om voor Virginia het beste rampenplan van alle staten in dit land te ontwerpen. We kunnen een groot vliegtuigongeluk of een bom in het stadion of een overstroming aan, maar wat moeten we doen als er iets met mij is gebeurd? Haal er maar een forensisch patholoog uit een naburig rechtsgebied bij, misschien uit Washington of zo. Het probleem is dat ik bijna iedere forensisch patholoog aan de oostkust ken en ik verschrikkelijk te doen zou hebben met degene die met mijn lijk aan de slag zou moeten. Het is heel moeilijk om aan een zaak te werken als het slachtoffer een bekende van je is. Deze gedachten schieten als opgeschrokken vogels door mijn hoofd terwijl mijn nichtje Lucy door de telefoon vraagt of ik nog iets nodig heb, en ik verzeker haar dat het prima gaat, wat volstrekt belachelijk is.

‘Het kan helemaal niet prima met je gaan,’ antwoordt ze.

‘Ik ben aan het pakken,’ vertel ik haar. ‘Marino is bij me en ik ben aan het pakken,’ herhaal ik terwijl mijn ogen alsof ze bevroren zijn op Marino zijn gevestigd. Zijn ogen dwalen nu door de kamer en het dringt langzaam tot me door dat hij nog nooit in mijn slaapkamer is geweest. Ik wil me geen voorstelling van zijn fantasieën maken. Ik ken hem al jaren en ben me er altijd van bewust geweest dat zijn respect voor mij ruim doorspekt is geweest met onzekerheid en seksuele aantrekkingskracht. Marino is een beer van een kerel met een bolle bierbuik, een groot ontevreden gezicht, en zijn haar is flets en heeft zich op onaantrekkelijke wijze van zijn hoofd naar andere delen van zijn lichaam teruggetrokken. Ik luister naar mijn nichtje aan de telefoon terwijl Marino’s ogen mijn privé domein aftasten: mijn ladenkasten, het kamertje met kleren, de open laden, wat ik aan het inpakken ben, en mijn borsten. Toen Lucy tennisschoenen, sokken en een trainingspak naar het ziekenhuis bracht, was ze vergeten een beha mee te nemen, en het beste dat ik kon verzinnen toen ik hier kwam, was me hullen in een oude, wijde labjas die ik als een soort schort aanheb als ik allerhande klusjes in en om het huis doe.

‘Ze zullen jou daar ook wel niet willen hebben,’ klinkt Lucy’s stem door de lijn.

Het is een lang verhaal, maar mijn nichtje is agente bij het ATV, het Bureau voor alcohol, tabak en vuurwapens, de opsporingsdienst van de douane, en toen de politie hier arriveerde, hadden ze erg veel haast om haar uit mijn huis en tuin te verbannen. Misschien is een beetje kennis van zaken gevaarlijk en waren ze bang dat een hooggeplaatste federale agente zich met het onderzoek zou gaan bemoeien. Ik weet niet precies hoe het zit, maar ze voelt zich schuldig omdat ze gisteravond niet bij me was toen ik bijna werd vermoord en nu is ze alweer niet bij me. Ik maak haar duidelijk dat ik het haar niet in het minst kwalijk neem. Ik blijf me ook alsmaar afvragen hoe anders mijn leven zou zijn geweest als zij gisteravond bij me thuis was geweest toen Chandonne opdook, in plaats van elders te zorgen voor een vriendin. Misschien zou Chandonne hebben geweten dat ik niet alleen was en zijn weggebleven, of hij zou verrast zijn dat er iemand anders in huis was en zou zijn gevlucht, of hij zou de moord op mij hebben uitgesteld tot morgen of tot de avond daarna of tot Kerstmis of tot het nieuwe millennium.

Ik loop heen en weer terwijl ik luister naar Lucy die gespannen tekst en uitleg geeft en haar commentaar levert via de draadloze telefoon en ik zie ineens mijn spiegelbeeld terwijl ik langs de manshoge spiegel loop. Mijn korte blonde haar zit in de war, mijn blauwe ogen zijn glazig en zitten dichtgeknepen van uitputting en stress; mijn wenkbrauwen zijn samengetrokken in een mengeling van een frons en bijna-tranen. De labjas is groezelig en zit onder de vlekken, en is niet in het minst zoals het een directeur betaamt. Mijn gezicht is spierwit. Het verlangen naar een borrel en een sigaret is sterker dan normaal, bijna ondraaglijk, alsof bijna-vermoord-zijn me stante pede in een zwaar verslaafde junk heeft veranderd. Ik verbeeld me dat ik alleen in mijn huis ben. Er is niets gebeurd. Ik geniet van de open haard, een sigaret, een glas Franse wijn, misschien een bordeaux omdat een bordeaux minder gecompliceerd is dan een bourgognewijn. Een bordeaux is als een goede oude vriend op wie je bent ingespeeld. Ik verdrijf de fantasie met de realiteit: het doet er niet toe wat Lucy wel of niet heeft gedaan. Chandonne zou uiteindelijk toch gekomen zijn om me te vermoorden, en ik heb het gevoel alsof me mijn hele leven lang al een verschrikkelijke straf te wachten stond die de Engel des Doods de weg wees. Alleen een speling van het lot maakt dat ik hier nog ben.

I

Ik hoor aan Lucy's stem dat ze bang is. Mijn briljante, sterke, helikopter-besturende, fitness-geobsedeerde, federale-misdaadbestrijdende-agente-nichtje is zelden bang.

'Ik voel me er zo rot over,' blijft ze herhalen door de telefoon terwijl Marino op mijn bed blijft zitten en ik heen en weer loop.

'Dat moet je niet doen,' zeg ik tegen haar. 'De politie wil hier niemand hebben, en geloof me, jij wilt hier ook niet zijn. Je logeert bij Jo, neem ik aan, en dat is goed,' zeg ik tegen haar alsof het mij niets uitmaakt, alsof het me niets doet dat ze niet hier is en ik haar de hele dag niet heb gezien. Het maakt wel degelijk wat uit. Het doet me wel degelijk wat. Maar het is een oude gewoonte van me om andere mensen een uitweg te bieden. Ik houd er niet van om afgewezen te worden, vooral niet door Lucy Farinelli, die ik heb opgevoed alsof ze mijn eigen dochter is.

Ze aarzelt voordat ze antwoordt. 'Eerlijk gezegd zit ik in het Jefferson Hotel.'

Ik probeer dat te bevatten. Het Jefferson is het chicste hotel in de stad, en ik zou niet weten waarom ze überhaupt naar een hotel zou moeten gaan, laat staan naar een keurig, duur hotel. Tranen prikken in mijn ogen en ik dring ze terug, schraap mijn keel, duw de pijn weer naar binnen. 'O,' is het enige dat ik zeg. 'Nou ja, dat is goed. Dan is Jo zeker bij je in het hotel?'

'Nee, die is bij haar familie. Luister eens, ik heb net ingecheckt. Ik heb ook een kamer voor jou. Zal ik je zo komen ophalen?'

'Een hotel lijkt me op dit moment niet zo'n goed idee.' Ze heeft aan me gedacht en wil dat ik bij haar in de buurt ben. Ik voel me ietsje beter. 'Anna heeft me gevraagd om bij haar te komen logeren. Gezien alles wat er gebeurd is, denk ik dat het voor mij het beste is om naar haar huis te gaan. Ze heeft jou ook uitgenodigd. Maar je hebt je zeker al geïnstalleerd.'

'Hoe wist Anna het?' vraagt Lucy. 'Heeft ze het op het nieuws gehoord?'

Omdat de aanslag op mijn leven zeer laat op de avond plaatsvond, zal het pas morgenochtend in de kranten staan. Maar ik denk

dat de normale programma's op radio en televisie voortdurend onderbroken worden voor het laatste nieuws. Ik weet inderdaad niet hoe Anna het weet, nu ik erover nadenk. Lucy zegt dat ze nu even niet weg kan, maar dat ze later vanavond zal proberen langs te komen. We hangen op.

'De media komen er zo achter dat je in een hotel zit, dat kan er nog wel bij. Achter iedere struik zal zo'n knakker zitten,' zegt Marino met een dreigende blik en me strak aankijkend. 'Waar logeert Lucy?'

Ik herhaal wat ze mij heeft verteld en wilde bijna dat ik haar niet had gesproken. Ik voel me er alleen maar rotter door. Opgesloten. Ik voel me opgesloten, alsof ik in een duikerklok driehonderd meter onder de zeespiegel zit, geïsoleerd, licht in het hoofd, de wereld om me heen plotseling onherkenbaar en surrealistisch. Ik ben verdoofd en toch staat iedere zenuw in brand.

'Het Jefferson?' zegt Marino. 'Ach, kom nou. Heeft ze soms de loterij gewonnen of zoiets? Is zij dan niet bang dat de media haar op het spoor komen? Is ze soms van de ratten besnuffeld?'

Ik ga weer door met pakken. Ik kan zijn vragen niet beantwoorden. Ik ben alle vragen zo zat.

'En ze is niet bij Jo. Hm,' gaat hij verder. 'Dat is interessant. Hm. Altijd al gedacht dat dat niet lang stand zou houden.' Hij gaapt luidruchtig en wrijft over zijn dikke, gedrongen gezicht terwijl hij mij mantelpakjes over een stoel ziet hangen, nu kleren voor naar het werk uitzoekend. Ik moet Marino nageven dat hij, sinds ik thuis ben gekomen uit het ziekenhuis, heeft geprobeerd gelijkmoedig te zijn, zelfs attent. Onder de meest gunstige omstandigheden, en hij zal nu beslist niet het gevoel hebben dat hij zich daarin bevindt, is het al moeilijk voor hem om zich fatsoenlijk te gedragen. Hij is afgepeigerd, van zijn slaap beroofd en houdt zich op de been met cafeïne en junkfood, en in mijn huis mag hij niet roken. Je kon er gewoon op wachten dat zijn zelfbeheersing zou beginnen af te kalven en hij zou terugvallen op zijn lompe, normale manier van doen en zijn grote bek. Ik zie de metamorfose zich voltrekken en vreemd genoeg lucht het me op. Ik snak wanhopig naar dingen die me vertrouwd zijn, hoe onaangenaam dan ook. Marino begint te praten over wat Lucy gisteravond heeft gedaan toen ze stopte voor mijn huis en Jean-Baptiste Chandonne en mij in de besneeuwde voortuin ontdekte.

'Kijk, ik neem het haar niet kwalijk hoor dat ze die idioot voor de kop wilde schieten,' legt Marino me uit. 'Maar op zo'n moment moet je opleiding de overhand hebben. Het doet er niet toe of je

tante of je kind erbij betrokken is, je moet doen waarvoor je bent opgeleid, en dat deed ze niet. Dat deed ze goddomme beslist niet. Het enige dat ze deed was pijnlijk worden.'

'Ik heb jou in je leven ook weleens een paar keer pijnlijk zien worden,' help ik hem herinneren.

'Nou ja, ik ben persoonlijk van mening dat ze haar daar in Miami nooit in dat undercoverwerk hadden moeten gooien.' Lucy is ondergebracht bij het districts bureau in Miami en is vanwege kerst en nieuwjaar hier, onder andere. 'Soms raken mensen wat al te bevriend met de slechte jongens en beginnen zich met hen te identificeren. Lucy wil te graag doden. Ze is schietgraag geworden, Doc.'

'Dat is niet eerlijk.' Het dringt tot me door dat ik te veel schoenen heb ingepakt. 'Vertel mij dan maar eens wat jij zou hebben gedaan als jij in plaats van haar als eerste bij mijn huis was gearriveerd.' Ik houd op met waar ik mee bezig ben en kijk hem aan.

'Ten minste een nanoseconde de tijd nemen om de situatie te beoordelen voordat ik de tuin in zou stappen en een pistool tegen het hoofd van die klootzak zou zetten. Godverdomme. Die kerel was zodanig toegetakeld dat hij niet eens meer kon zien wat hij deed. Hij schreeuwde moord en brand vanwege die chemische troep die jij in zijn ogen had gegooid. Hij was op dat moment niet meer gewapend. Hij kon niemand kwaad doen. Dat was meteen duidelijk. En het was ook duidelijk dat jij gewond was. Dus als ik het was geweest, had ik een ambulance gebeld, maar dat kwam niet eens in Lucy's hoofd op. Ze is onberekenbaar, Doc. En nee, ik wilde niet dat ze hier in huis was terwijl we hier bezig zijn. Daarom hebben we haar op het bureau ondervraagd, haar een verklaring afgenomen op een neutrale plek, om haar af te laten koelen.'

'Een verhoorkamer lijkt me niet bepaald een neutrale plek,' antwoord ik.

'Maar het huis waar je tante Kay bijna het loodje heeft gelegd, is ook niet bepaald neutraal.'

Ik ga niet tegen hem in, maar sarcasme sijpelt als gif in zijn stem. Ik begin er aanstoot aan te nemen.

'Toch moet ik zeggen dat het me helemaal niet bevalt dat ze nu alleen in een hotel zit,' voegt hij eraan toe terwijl hij weer over zijn gezicht wrijft. En wat hij dan ook in haar nadeel mag zeggen, hij heeft een ontzettend hoge dunk van mijn nichtje en heeft alles voor haar over. Hij kent haar al vanaf haar tiende en bracht haar in aanraking met vrachtwagens en grote machines en wapens en allerlei zogenaamde mannendingen, en hij heeft nu kritiek op haar omdat die een deel van haar leven uitmaken. 'Ik ga misschien wel even bij

dat kleine krenge langs nadat ik jou bij Anna heb afgezet. Niet dat iemand zich wat aantrekt van mijn teleurstellingen,' zegt hij, teruggrijpend op veel eerder geuite gedachten. 'Net als Jay Talley. Uiteraard is dat mijn zaak niet. Die egocentrische klootzak.'

'Hij is in het ziekenhuis de hele tijd op me blijven wachten,' verdedig ik Jay nog maar een keer om Marino's onverbloemde jaloezie een andere wending te geven. Jay is de contactpersoon van het ATV bij Interpol. Ik ken hem niet zo goed, maar vier dagen geleden ben ik in Parijs met hem naar bed geweest. 'En ik ben daar dertien à veertien uur geweest,' ga ik verder terwijl Marino zijn ogen laat rollen. 'Dat noem ik niet egocentrisch.'

'Jezus!' roept Marino uit. 'Wie heeft je dat sprookje verteld?' Zijn ogen spuwen vuur van verontwaardiging. Hij veracht Jay, en al vanaf het allereerste moment dat hij hem in Frankrijk ontmoette. 'Het is toch niet te geloven. Heeft hij je wijsgemaakt dat hij de hele tijd in het ziekenhuis is gebleven? Hij heeft niet op je gewacht! Dat is gelul. Hij heeft je op dat verdomde witte paard gebracht en is meteen weer teruggekomen. Later heeft hij gebeld om uit te zoeken wanneer je klaar was en is weggeglipt naar het ziekenhuis om je op te pikken.'

'Wat heel verstandig is.' Van mijn verbijstering krijgt hij niets te zien. 'Het heeft geen zin om te blijven zitten niks. En hij heeft nooit gezegd dat hij de hele tijd is gebleven. Ik nam het alleen maar aan.'

'Ja, waarom? Omdat hij je die indruk heeft gegeven. Hij heeft je iets laten denken wat niet waar is, en dat kan je niks schelen? Volgens mij staat dat bekend als een karaktergebrek. Dat noemen ze liegen. Wat is er?' De toon in zijn stem verandert plotseling. Er staat iemand in de deuropening.

Een geüniformeerde agente op wiens naamplaatje M.I. Calloway staat, stapt mijn slaapkamer binnen. 'Het spijt me,' zegt ze, zich onmiddellijk tot Marino wendend. 'Hoofdinspecteur, ik wist niet dat u hier was.'

'Nou, dan weet je dat nu wel.' Hij kijkt haar nors aan.

'Dokter Scarpetta?' Haar grote ogen zien eruit als pingpongballetjes die heen en weer schieten tussen Marino en mij. 'Ik moet u iets vragen over de pot. Waar stond de pot met formuline.'

'Formaline,' corrigeer ik haar rustig.

'Ja, ja,' zegt ze. 'Precies, ik bedoel, waar stond die pot precies toen u hem pakte?'

Marino blijft op het bed zitten alsof hij iedere dag van zijn leven op z'n gemak op het voeteneinde van mijn bed zit. Hij begint naar zijn sigaretten te zoeken.

‘Op de salontafel in de woonkamer,’ antwoord ik Calloway. ‘Dat heb ik al aan iedereen verteld.’

‘Ja, mevrouw, maar waar op de salontafel? Het is nogal een grote salontafel. Het spijt me echt dat ik u hiermee moet lastig vallen. We proberen alleen maar te reconstrueren hoe het allemaal gebeurd is, omdat het later steeds moeilijker voor u zal worden om het u zich te herinneren.’

Marino schudt langzaam een Lucky Strike uit het pakje. ‘Calloway?’ Hij kijkt haar zelfs niet aan. ‘Sinds wanneer ben jij rechercheur? Ik kan me niet herinneren dat jij in de A-divisie zit.’ Hij is het hoofd van de Eenheid Geweldsmisdrijven van de politie van Richmond die ook wel de A-divisie wordt genoemd.

‘We wisten alleen niet waar de pot had gestaan, inspecteur.’ Haar wangen gloeien.

De smerissen hebben waarschijnlijk gedacht dat het veel minder inbreuk maakte als een vrouw in plaats van een man me hier vragen zou komen stellen. Misschien hebben haar makers haar om die reden hierheen gestuurd, of misschien was het gewoon zo dat zij de opdracht kreeg omdat niemand anders het met mij aan de stok wilde krijgen.

‘Als je de woonkamer in loopt en met je gezicht naar de salontafel gaat staan, is het de rechterhoek van de tafel die het dichtst bij je is,’ zeg ik tegen haar. Ik heb hier al zo vaak mijn gedachten over laten gaan. Het is allemaal zo onduidelijk. Wat er is gebeurd is vaag, een onwerkelijk verwrongen realiteit.

‘En daar stond u zo ongeveer toen u die chemicaliën naar hem gooide?’ vraagt Calloway aan me.

‘Nee. Ik stond aan de andere kant van de bank. Bij de glazen schuifpui. Hij zat me achterna en daar kwam ik uiteindelijk terecht,’ leg ik uit.

‘En daarna rende u direct het huis uit?’ Calloway schrikt iets door dat ze net in haar kleine aantekenboekje heeft geschreven.

‘Via de eetkamer,’ val ik haar in de rede. ‘Waar mijn pistool lag, waar ik het toevallig eerder die avond op de eettafel had gelegd. Geen goeie plek om het te laten liggen, ik geef het toe.’ Mijn gedachten nemen allerlei grillige kronkelpaden. Ik heb het gevoel alsof ik een zware jetlag heb. ‘Ik gaf een klap op de alarmknop en rende de voordeur uit. Met het pistool, de Glock. Maar ik gleden uit op het ijs en brak mijn elleboog. Ik kon de slede niet naar achteren trekken, niet met maar één hand.’

Ze schrijft dit ook op. Mijn verhaal is afgezaagd, steeds hetzelfde. Als ik het nog een keer moet vertellen, word ik misschien wel

onredelijk, en geen smeris op deze planeet heeft mij ooit onredelijk meegemaakt.

‘U hebt het niet afgevuurd.’ Ze kijkt naar me op en maakt haar lippen vochtig.

‘Ik kon de haan niet spannen.’

‘U hebt nooit geprobeerd het af te vuren?’

‘Ik weet niet wat je bedoelt met “geprobeerd”. Ik kon de haan niet spannen.’

‘Maar dat hebt u geprobeerd?’

‘Heb je soms een tolk nodig?’ barst Marino uit. De onheilspellende manier waarop hij M.I. Calloway aanstaart, doet me denken aan de rode punt waarmee door een laservizier wordt aangegeven waar een kogel op iemand zal inslaan. ‘De haan van het pistool was niet gespannen en ze heeft het niet afgevuurd, gesnopen?’ herhaalt hij langzaam en streng. ‘Hoeveel patronen zitten er in het magazijn?’ Hij richt zich nu tot mij. ‘Achtien? Het is een Glock Zeventien, die er achttien in het magazijn kan hebben, waarvan een in de kamer, nietwaar?’

‘Ik weet het niet,’ zeg ik tegen hem. ‘Vermoedelijk geen achttien, nee, beslist niet. Het is moeilijk om er zoveel kogels in te krijgen omdat de veer zo stijf is, de veer in het magazijn.’

‘Ja, ja. Herinner je je wanneer je voor het laatst met dat pistool hebt geschoten?’ vraagt hij me dan.

‘Toen ik de laatste keer op de schietbaan was. Minstens maanden geleden.’

‘Je maakt je wapen altijd direct schoon nadat je op de schietbaan bent geweest, hè, Doc.’ Dit is een bewering, geen vraag. Marino kent mijn gewoontes.

‘Ja.’ Ik sta midden in mijn slaapkamer, knipperend met mijn ogen. Ik heb hoofdpijn en het licht doet zeer aan mijn ogen.

‘Je hebt het pistool toch gezien, Calloway? Ik bedoel, je hebt het toch onderzocht?’ Hij richt zijn laservizier weer op haar. ‘Wat moet je dan nog?’ Hij wappert met zijn hand alsof ze een domme lastpost is. ‘Vertel maar eens wat je hebt ontdekt.’

Ze aarzelt. Ik voel dat ze geen mededelingen wil doen waar ik bij ben. Marino’s vraag blijft in de lucht hangen als vocht dat op het punt staat om neer te slaan. Ik besluit twee rokken mee te nemen, een marineblauwe en een grijze, en leg ze over de stoel.

‘Er zitten veertien kogels in het magazijn,’ vertelt Calloway hem op een robotachtige legertoon. ‘De kamer was leeg. De haan was niet gespannen. En het zag er schoon uit.’

‘Kijk eens aan. Dus was de haan niet gespannen en heeft ze er

niet mee geschoten. *En het was een donkere en stormachtige nacht en drie indianen zaten rond een kampvuur.* Blijven we in cirkeltjes ronddraaien of kunnen we verdomme een beetje opschieten?’ Hij zweet en zijn lichaamsgeur wordt sterker naarmate zijn drift toeneemt.

‘Luister eens, ik heb niets nieuws toe te voegen,’ zeg ik, plotseling op het punt om te gaan huilen, koud en trillend, en ik ruik Chandonnes afschuwelijke stank weer.

‘En waarom had u die pot dan thuis? En wat zat er precies in? U gebruikt dat spul toch in het mortuarium?’ Calloway gaat zo staan dat ze onbelemmerd uitzicht op mij heeft en Marino er niet meer tussen zit.

‘Formaline. Een tienprocentoplossing van formaldehyde genaamd formaline,’ zeg ik. ‘Het wordt gebruikt in het mortuarium om weefsel te conserveren, ja. Delen van organen. Huid in dit geval.’

Ik heb een bijtend chemisch middel in de ogen gesmeten van een ander mens. Ik heb hem verminkt. Misschien is hij daardoor permanent blind geworden. Ik zie hem voor me, vastgebonden op een bed op de negende verdieping van het Medical College of Virginia waar zich de forensische afdeling bevindt. Ik heb mijn eigen leven gered, maar dat geeft me geen gevoel van voldoening. Het enige dat ik voel, is dat ik kapot ben.

‘Dus u had menselijk weefsel in huis. De huid. Een tatoeage. Van het ongeïdentificeerde lichaam in de haven? Dat uit die vrachtcontainer?’ Het geluid van Calloways stem, van haar pen, van bladzijden die worden omgeslagen, doet me denken aan journalisten. ‘Ik ben heus niet traag van begrip, maar waarom zou u zoiets thuis hebben staan?’

Ik vervolg mijn verhaal door uit te leggen dat we heel veel problemen hadden met het identificeren van het lijk uit de haven. We hadden niets anders dan een tatoeage, echt waar, en vorige week ben ik naar Petersburg gereden om een ervaren tatoeëerder naar die tatoeage te laten kijken. Daarna ben ik rechtstreeks naar huis gegaan en daarom stond de tatoeage in de pot met formaline gisteravond toevallig bij me thuis. ‘Normaal zou ik zoiets niet in mijn huis hebben,’ voeg ik eraan toe.

‘U hebt het een week in uw huis gehouden?’ vraagt ze met een gezichtsuitdrukking die een en al twijfel is.

‘Er is een hoop gebeurd. Kim Luong werd vermoord. Mijn nichtje werd bijna gedood bij een vuurgevecht in Miami. Ik moest plotseling naar het buitenland, naar Lyon in Frankrijk. Interpol wilde

me spreken, ze wilden praten over zeven vrouwen die hij' – ik bedoel Chandonne – 'waarschijnlijk in Parijs heeft vermoord en over het vermoeden dat de dode man in de container Thomas Chandonne zou kunnen zijn, de broer, de broer van de moordenaar. Ze zijn beiden zoons van dat criminele kartel van de Chandonnes waar de helft van alle politiemensen in het universum al achteraan zit om te proberen het voorgoed uit te schakelen. Toen werd commissaris Diane Bray vermoord. Had ik dan de tatoeage naar het mortuarium terug moeten brengen?' Mijn hoofd bonkt. 'Ja, dat had ik zeker moeten doen. Maar andere dingen hielden me bezig. Ik ben het gewoon vergeten.' Ik snauw het haar bijna toe.

'U bent het gewoon vergeten,' herhaalt agent Calloway terwijl Marino met toenemende woede luistert, probeerend haar haar werk te laten doen maar haar tegelijkertijd verachtend. 'Dokter Scarpetta, hebt u nog andere delen van lichamen in huis?' vraagt Calloway dan.

Een stekende pijn trekt door mijn rechteroog. Ik krijg een migraineaanval.

'Wat is dat godverdomme voor een vraag?' Marino verheft zijn stem nog een decibel harder.

'Ik wil alleen maar zeker weten dat we niet op nog meer lichaamsvloeistoffen of andere chemicaliën stuiten of...'

'Nee, nee.' Ik schud mijn hoofd en richt mijn aandacht op een stapeltje keurig opgevouwen lange broeken en poloshirts. 'Alleen maar preparaten.'

'Preparaten?'

'Voor histologie,' leg ik vaag uit.

'Voor wat?'

'Calloway, nou is het genoeg,' Marino's woorden knallen als een voorzittershamer terwijl hij van het bed opstaat.

'Ik wil alleen maar zeker weten dat we ons geen zorgen hoeven maken over nog meer mogelijke gevaren,' zegt ze tegen hem, maar haar rode wangen en de schittering in haar ogen logenstraffen haar ondergeschikte gedrag. Ze haat Marino. Dat doen een heleboel mensen.

'Het enige gevaar waar je je zorgen om hoeft te maken is degenen naar wie je nu kijkt,' snauwt Marino tegen haar. 'Wat dacht je ervan om de Doc een beetje privacy te gunnen, even die oerstomme klotevragen op te schorten?'

Calloway is een onaantrekkelijke vrouw met een kleine kin, brede heupen en smalle schouders, en haar lichaam staat strakgespannen van de woede en de verwarring. Ze draait zich om en loopt

mijn slaapkamer uit waarbij het geluid van haar voetstappen wordt geabsorbeerd door de Perzische loper in de gang.

‘Wat denkt ze wel? Dat je trofeeën verzamelt?’ zegt Marino tegen mij. ‘Dat je net als die kloothommel van een Jeffrey Dahmer souvenirs mee naar huis neemt? Jezus christus.’

‘Ik kan dit niet meer verdragen.’ Ik stop perfect opgevouwen poloshirts in de boodschappentas.

‘Je zult er toch niet omheen kunnen, Doc. Maar goed, vandaag hoef je niet meer.’ Hij gaat vermoeid weer op het voeteneinde van mijn bed zitten.

‘Hou je rechercheurs bij me uit de buurt,’ waarschuw ik hem. ‘Ik wil geen smeris meer onder ogen komen. Ik ben niet degene die iets verkeerd heeft gedaan.’

‘Als ze nog iets hebben, loopt het via mij. Dit is mijn onderzoek, ook al zijn mensen als Calloway daar nog niet achter gekomen. Maar ik ben ook niet degene over wie je hoeft in te zitten. Het wordt nummertjes trekken, zoals bij de bakker. Er zijn een heleboel mensen die erop staan je te spreken te krijgen.’

Ik stapel broeken boven op de poloshirts, en draai de volgorde dan om en leg de shirts bovenop zodat ze niet kreukelen.

‘Natuurlijk zijn het er niet zoveel als degenen die met hém willen praten.’ Hij bedoelt Chandonne. ‘Al die profielschetsers en forensisch psychiaters en de media en nog meer zeikerds.’ Marino noemt de hele wie-is-wie-lijst op.

Ik houd op met pakken. Ik ben niet van plan om lingerie uit te zoeken terwijl Marino zit toe te kijken. Ik weiger toiletartikelen te sorteren met hem als getuige. ‘Ik heb een paar minuten alleen nodig,’ zeg ik tegen hem.

Hij staart me aan, zijn ogen rood, zijn gezicht ineens met een blos zo dieprood als wijn. Zelfs zijn kalende hoofd is rood, en hij ziet er verfromfaaid uit in zijn spijkerbroek en trui, zijn buik negen maanden zwanger, zijn zware Red Wing-laarzen smerig. Ik zie hem denken. Hij wil me niet alleen laten en schijnt verschillende belangen af te wegen die hij me niet uit de doeken wil doen. Een paranoïde gedachte komt als een zwarte walm in me op. Hij vertrouwt me niet. Misschien denkt hij dat ik suïcidaal ben.

‘Marino, alsjeblieft. Kun je niet even gewoon voor de deur gaan staan en mensen weghouden terwijl ik de laatste hand aan het inpakken leg? Ga naar mijn auto en haal mijn werkkoffertje uit de achterbak. Als ik word opgeroepen voor iets, nou ja, dan heb ik dat nodig. De sleutel ligt in het ladenkastje onder het aanrecht, de bovenste rechts, waar ik al mijn sleutels bewaar. Alsjeblieft. Trou-

wens, ik heb mijn auto ook nodig. Ik denk dat ik maar met mijn eigen auto ga, en je kunt mijn koffertje er dus in laten liggen.’ Ik ben helemaal de kluts kwijt.

Hij aarzelt. ‘Je kunt niet met je auto weg.’

‘Godverdomme!’ flap ik eruit. ‘Je gaat me toch niet vertellen dat ze mijn auto ook helemaal moeten doorzoeken. Dit is krankzinnig.’

‘Hoor eens, toen je alarm gisteravond voor de eerste keer afging, kwam dat omdat iemand in je garage wilde inbreken.’

‘Wat bedoel je met “iemand”?’ antwoord ik vinnig terwijl de pijn van de migraine mijn slapen verschroeit en mijn zicht vertroebelt. ‘We weten precies wie. Hij forceerde mijn garagedeur omdat hij wilde dat het alarm afging. Hij wilde dat de politie kwam. Dan zou het niet raar lijken als de politie even later weer terugkwam omdat een buurman gemeld had dat er iemand in mijn tuin rondsloop, zogenaamd.’

Jean-Baptiste Chandonne was degene die terugkwam. Hij deed alsof hij van de politie was. Ik kan nog steeds niet geloven dat ik erin ben getrapt.

‘Niet alles is nog tot in de puntjes duidelijk,’ antwoordt Marino.

‘Waarom blijf ik het gevoel maar houden dat je me niet gelooft?’

‘Ga nu maar naar Anna en eerst wat slapen.’

‘Hij heeft mijn auto niet aangeraakt,’ verdedig ik me. ‘Hij is geen moment in mijn garage geweest. Ik wil niet dat iemand mijn auto aanraakt. Ik wil er vanavond mee weg. Laat dat werkkoffertje nou maar in de achterbak staan.’

‘Vanavond niet.’

Marino loopt de slaapkamer uit en doet de deur achter zich dicht. Ik snak naar een borrel om de elektrisch geladen pinnen in mijn centrale zenuwstelsel te beteugelen, maar wat kan ik doen? Naar de bar lopen en tegen die smerissen zeggen dat ze onmiddellijk moeten opsodemieteren zodat ik op zoek kan gaan naar de whisky? Het maakt helemaal niets uit dat ik weet dat sterke drank waarschijnlijk niets aan mijn hoofdpijn kan doen. Ik voel me zo ellendig in mijn vel zitten. Op dit moment interesseert het me geen moer wat wel of niet goed voor me is. In de badkamer spit ik in nog meer laden en een aantal lippenstiften belandt op de grond. Ze rollen tussen het toilet en de badkuip. Ik wankel wanneer ik me vooroverbuig om ze terug te vinden, waarbij ik onhandig met mijn rechterhand rondtast, wat het allemaal nog moeilijker maakt omdat ik linkshandig ben. Ik houd ermee op om te overwegen welke van de keurig gerangschikte parfums op de toilettafel ik mee zal nemen en